
Poprawne użycie języka obcego w mowie i piśmie wydaje się jednym z największych problemów uczniów ostatnich klas szkoły podstawowej. Jakie są tego przyczyny?

- **Negatywny efekt zwrotny testowania w reakcji na działania nauczycieli** (ang. *washback*). Poprawność językowa nie była wcześniej sprawdzana na egzaminach, dlatego też nie poświęcano jej zbyt wiele uwagi w klasie językowej.
- **Przyswajanie morfemów gramatycznych w określonej kolejności w procesie uczenia się języka angielskiego jako obcego** (*Natural Order Hypothesis*, S. Krashen). Badania pokazują, że niektóre morfemy gramatyczne (np. końcówka -s dla 3 osoby w czasie teraźniejszym, czy „possessive -s”) są przyswajane dość późno. Działania nauczyciela nie wpływają na kolejność przyswajania, lecz mogą przyspieszyć jego tempo.

Rozwijanie poprawności językowej nie musi ograniczać się do typowych ćwiczeń opartych na uzupełnianiu luk odpowiednią formą wyrazu czy na transformacjach. Alternatywne zadania rozwijające poprawność językową to na przykład:

1. Zabawa w „zabijanie tekstu” – zadanie to zawiera elementy powtórzenia oraz drylu językowego, jednak te pozornie nudne elementy praktyki językowej ubrane są w atrakcyjną dla uczniów formę.

PROCEDURA:

1. Wybierz krótki tekst lub dłuższe zdanie (ok. 20 słów) z konstrukcją językową, którą chcesz przećwiczyć.
2. Napisz tekst na tablicy. Wyjaśnij uczniom, że celem zadania jest wymazanie z tekstu wszystkich słów, a potem odtworzenie go z pamięci.
3. Aby wymazać słowo, uczniowie muszą ułożyć poprawne gramatycznie zdanie z tym słowem. Zamiast wymazanego słowa narysuj długą kreskę. To pomoże uczniom zapamiętać, ile słów było w tekście.
4. Co kilka słów pytaj uczniów, czy nadal pamiętają wskazany wyraz. Możesz też poprosić ich o powiedzenie go na głos.

(zadanie na podstawie Lindstromberg, S. 2004. *Language Activities for Teenagers*. Cambridge: CUP)

2. *Grammaring tasks*, czyli zadania polegające na „dodawaniu gramatyki” do tekstów, które naturalnie zawierają jej niewiele, np. nagłówek z gazet lub znaków informacyjnych. Budowanie pełnych zdań z takich krótkich komunikatów uczy uczniów na to, jakie znaczenia wyrażają konkretne konstrukcje gramatyczne.

Oto przykłady tego, jak można rozwinąć krótkie komunikaty do dłuższych zdań:

NO PARKING – You are not allowed here. / You mustn't park here. / Parking here is forbidden.

DRIVING TESTS DIFFICULT THIS YEAR → Driving tests have been difficult this year. / Driving tests are going to be difficult this year.

(zadanie na podstawie Thornbury, S. 2005. *Uncovering Grammar*. Oxford: Macmillan)